

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/41/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316201336
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2016:6316201336.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľa Domov sociálnych služieb, Drábsko 24, Lom nad Rimavicou, IČO 00 632 317 proti odporkyni H. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., F. XXX zast. opatrovníkom V. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., X. XXXX/XX o zaplatenie 6 134,81 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 1 081,58 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

I. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a.

II. Odporkyni sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Podaným návrhom sa navrhovateľ domáhal voči odporkyni zaplatenia 6 134,81 Eur na tom základe, že navrhovateľovi vznikli pohľadávky zo Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby č. XX/XXXX uzavretej podľa VZN BBSK č. 11/2009 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o platení úhrad v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK (ďalej len "zmluva") medzi Domovom sociálnych služieb, Drábsko ako poskytovateľom a odporkyňou ako prijímateľkou. Predmetom zmluvy bol záväzok poskytovateľa poskytovať pre prijímateľa sociálnu službu na základe posudku o odkázanosti na sociálnu službu vydaného príslušným samosprávnym orgánom a úprava práv a povinností zmluvných strán podľa zákona o sociálnych službách. Odporkyňa sa zaviazala prijať sociálnu službu, platiť za ňu úhradu podľa čl. VI a dodržiavať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy a zo zákona. K zmluve boli vypracované dodatky, keď Dodatkami č. X, X., X, X došlo k zmene v dôsledku zmeny sumy životného minima, Dodatkom č. X k zmene v dôsledku VZN BBSK č. 11/2009, Dodatkami č. X a X k zmene v dôsledku zvýšenia dôchodku, Dodatkom č. X, X a XX došlo k zmene v čl. 6 ods. 1 a 6 a Dodatkom č. XX k zneme z dôvodu presťahovania na inú izbu. Do dňa podania návrhu na súd odporkyňa neuhradila pohľadávku vo výške 6 134,81 Eur, preto sa navrhovateľ domáhal tohto nároku súdnou cestou.

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. Nc/783/95-18 zo dňa 22. 11. 1995 bola odporkyňa pozbavená spôsobilosti na právne úkony a uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8P/282/2009-120 zo dňa 01. 10. 2009 jej bol za opatrovníka ustanovený V. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., X. XXXX/XX.

Opatrovník vo svojom vyjadrení k návrhu žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že navrhovateľovi posielala celý dôchodok odporkyne, ona nevlastní žiadne iné finančné prostriedky ani majetok, ktorý by bolo možné speňažiť, nemá deti ani rodičov. Pohľadávky poskytovateľa sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve, takže návrh na zaplatenie pohľadávky je s tým v rozpore.

Účastníci súhlasili s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania podľa § 115a Občianskeho súdneho poriadku.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi nachádzajúcimi sa v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/41/2014, a to zmluvou o poskytovaní sociálnej služby č. 31/2010, kalkulačnými listami, dodatkami k zmluve, rozpisom dlžných súm a návrhu navrhovateľa v časti vyhovel.

Podľa § 72 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení účinnom do 31. 12. 2013), prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 72 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z.z., verejný poskytovateľ sociálnej služby určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74 v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce alebo vyššieho územného celku, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov.

Podľa 72 ods. 8 veta prvá zákona č. 448/2008 Z.z., prijímateľ sociálnej služby uvedenej v § 31 a 34 až 41 je povinný platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku.

Podľa § 73 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom do 31. 12. 2013), po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 20% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

Podľa § 73 ods. 2 veta prvá zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom od 01. 01. 2014), Po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 25% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

Podľa § 73 ods. 7 zákona č. 448/2008 Z.z., prijímateľ sociálnej služby platí len časť úhrady za sociálnu službu, ak jeho príjem je vyšší, ako sú sumy ustanovené v odsekoch 1 až 5 a jeho výška nepostačuje na zaplatenie určenej úhrady za sociálnu službu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 73 ods. 13 zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom do 31. 12. 2013), ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.

Podľa § 73 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom od 01. 01. 2014), ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani zaopatreným plnoletým deťom alebo rodičom, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že dňa XX. XX. XXXX bola medzi navrhovateľom a odporkyňou uzavretá zmluva o poskytovaní sociálnej služby, na základe ktorej boli odporkyni poskytované sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú poskytované sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek typu domov sociálnych služieb. Sociálna služba sa poskytovala pobytovou formou ako celoročná, na neurčitý čas so začatím poskytovania od 01. 01. 2010.

V čl. VI. bod 1 zmluvy je uvedené, že služby sa poskytujú za úhradu 192,16 Eur mesačne na základe kalkulačného listu, ktorý je prílohou zmluvy. V čl. VI. bod 6 je uvedené, že suma nezaplatennej úhrady je vo výške 74,-Eur mesačne.

Dodatkom zo dňa XX. XX. XXXX došlo k zmene výšky úhrady na sumu 192,12 Eur mesačne s tým, že výška nezaplatenej úhrady bola 74,04 Eur. Výška nezaplatenej mesačnej úhrady sa menila aj dodatkami č. X až XX. Suma tejto úhrady sa podľa § 73 zákona o sociálnych službách stáva pohľadávkou poskytovateľa, ktorú bude vymáhať najneskôr v dedičskom konaní. Výška záväzku závisí od počtu dní v danom mesiaci. Za obdobie od 01/2010 do 06/2015 bol vypracovaný prehľad pohľadávok, kde celková nezaplatená úhrada za rok 2010 predstavovala sumu 883,75 Eur, za rok 2011 sumu 1 147,53 Eur, za rok 2012 sumu 1 288,45 Eur, za rok 2013 sumu 1 417,58 Eur, za rok 2014 sumu 1 052,04 Eur a za 6 mesiacov roka 2015 sumu 345,46 Eur, spolu sumu 6 134,81 Eur.

Odporkyňa je nemajetná, je slobodná a nemá ani deti. Jej priemerný mesačný príjem predstavuje sumu 257,90 Eur, pričom z tejto sumy jej po zaplatení úhrady za služby musí zostať suma 49,52 Eur. Zvyšok sumy nepokrýva celkovú sumu úhrady za poskytované sociálne služby. Z tohto dôvodu vzniká každý mesiac nedoplatok, ktorého výška sa mení podľa počtu dní v danom mesiaci.

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby ako aj zákon o sociálnych službách reaguje aj na situáciu, ak prijímateľ sociálnej služby nemá dostatočné finančné prostriedky na úhradu poskytovaných služieb. Za sociálne služby môže platiť aj iná osoba, táto povinnosť prechádza postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne s príjmom prijímateľa sociálnej služby, a to na základe zmluvy o platení úhrady za sociálnu službu alebo na základe rozhodnutia obce alebo vyššieho územného celku.

Z doložených listinných dokladov je zrejmé, že odporkyňa je nemajetná, jej jediný príjem predstavuje suma 257,90 Eur mesačne, je slobodná a nevznikla tu povinnosť iných osôb na uhrádzanie mesačného nedoplatku. Zároveň má súd za to, že nie sú splnené podmienky na uplatnenie predmetného nároku v tomto konaní za obdobie do 31. 12. 2013 vzhľadom na skutočnosť, že zákon ustanovoval, že tento nedoplatok je pohľadávkou, ktorá sa v prípade, ak príjemca služby zomrie uplatňuje v dedičskom konaní. Predmetnú pohľadávku, ktorá vznikla za toto obdobie tak môže navrhovateľ uplatňovať až po úmrtí odporkyne ako prijímateľky služby, a to v dedičskom konaní. Z týchto dôvodov súd návrh v časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal zaplataenia nezaplatenej úhrady za mesiace 01/2010 až 12/2013 vo výške 4 737,31 Eur zamietol.

Pokiaľ ide o nezaplatené sumy úhrady za mesiace 01/2014 až 06/2015 uplatnené vo výške 1 397,50 Eur, tieto súd priznal vo výške 1 081,58 Eur. Podľa Dodatku č. XX ku zmluve č. XX/XXXX o poskytovaní sociálnej služby zo dňa XX. XX. XXXX došlo k zmene výšky nezaplatenej úhrady zo sumy 110,39 Eur na 77,93 Eur, pričom zmeny boli dohodnuté s účinnosťou od 01. 08. 2013. Pri 30 dňom mesiaci tak výška nedoplatku predstavovala 77,93 Eur, pri 31 dňovom mesiaci 86,44 Eur, pri 29 dňovom mesiaci 69,42 Eur a pri 28 dňovom mesiaci 60,81 Eur. K ďalšej zmene výšky nezaplatenej úhrady došlo s účinnosťou od 01. 07. 2014. Za mesiace 01/2014 si navrhovateľ uplatnil nezaplatenú náhradu 239,96 Eur, 02/2014 nezaplatenú náhradu 91,21 Eur, 03/2014 a 05/2014 nezaplatenú náhradu po 119,98 Eur každý a 04/2014 a 06/2014 nezaplatenú náhradu po 110,39 Eur každý. Súd však v zmysle Dodatku č. XX priznal za 01/2014 sumu 86,44 Eur (31 dní), za 02/2014 sumu 60,81 Eur (28 dní), za 03/2014 sumu 86,44 Eur (31 dní), za 04/2014 sumu 77,93 Eur (30 dní), za 05/2014 sumu 86,44 Eur a za 06/2014 sumu 77,93 Eur (30 dní). V prevyšujúcej časti uplatnený nárok za obdobie od 01/2014 do 06/2014 súd zamietol.

Podľa novelizovaného znenia zákonného ustanovenia v zákone o sociálnych službách v prípade sumy nezaplatenej časti úhrady podľa § 73 ods. 12 ide o pohľadávku poskytovateľa služieb, ktorá sa uplatňuje najneskôr v dedičskom konaní. V súčasnosti už nie je možnosť domáhania sa uplatnenia dlžnej sumy viazaná až na úmrtie príjemcu dávky, preto je možné uplatniť si takúto pohľadávku kedykoľvek po jej vzniku, teda už aj za života odporkyne. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že odporkyňa je naďalej nemajetná a jej príjem je nepostačujúci na úhradu poskytovaných služieb.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Odporkyňa bola v konaní v prevažnej časti úspešná, ale náhradu trov konania si neuplatnila a zo spisu jej ani žiadne trovy nevyplývajú, preto jej ju súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 O.s.p., musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).